

Strategisk utveckling
Planering

TJÄNSTEUTLÅTANDE
2014-03-28

Diarienummer
SL-2014-0212

Handläggare
Jens Plambeck
08-6861651
Jens.plambeck@sll.se

Trafiknämnden
2014-04-29, punkt 11

Infosäk. klass
K1 (Öppen)

Beslut om allmän trafikplikt för busstrafik i områdena Järfälla och Upplands-Bro

Ärendebeskrivning

Trafiknämnden föreslås besluta om allmän trafikplikt för busstrafik i områdena Järfälla och Upplands-Bro.

Beslutsunderlag

Förvaltningschefens tjänsteutlåtande 28 mars 2014
Dagens kollektivtrafik i Järfälla och Upplands-Bro, bilaga 1.

Förslag till beslut

Trafiknämnden föreslås besluta

att med stöd av lagen (2010:1065) om kollektivtrafik och i enlighet med det regionala trafikförsörjningsprogrammet fastställa allmän trafikplikt för busstrafik inom områdena Järfälla och Upplands-Bro i enlighet med vad som framgår av detta ärende att gälla under perioden den 1 augusti 2016 - den 31 juli 2026.

Förvaltningens förslag och motivering

Sammanfattning

Busstrafiken i avtalsområde Järfälla och Upplands-Bro ska upphandlas eftersom gällande trafikavtal löper ut i augusti 2016. I enlighet med kollektivtrafiklagen ska upphandling av regional kollektivtrafik föregås av ett beslut om allmän trafikplikt.

Stockholms läns trafikförsörjningsprogram anger att kollektivtrafiken i länet ska vara sammanhållen och robust samt tillgängligt och överblickbart för alla samt erbjuda hållbara resor. Detta utgör grunden för beslut om allmän trafikplikt.

Strategisk utveckling
Planering

TJÄNSTEUTLÅTANDE
2014-03-28

Diarienummer
SL-2014-0212

Infosäk. klass
K1 (Öppen)

Den 25 januari 2014 annonserades busstrafik i området i EU:s officiella tidning i enlighet med kollektivtrafiklagen. Samråd inför upphandling (SIU) har genomförts under februari 2014.

Kommersiella aktörer bedöms utifrån SIU och trafikförsörjningsprogrammets mål samt dagens trafik inte kunna erbjuda länets kollektivtrafikresenärer en trafik motsvarande upphandlad, utifrån rådande förhållanden. Landstinget förslås därmed besluta om allmän trafikplikt för busstrafik i Järfälla och Upplands-Bro.

Bakgrund

Landstingsfullmäktige antog den 18 september 2012 länets regionala trafikförsörjningsprogram. Trafikförsörjningsprogrammet är framtaget i enlighet med lag (2010:1065) om kollektivtrafik som trädde i kraft den 1 januari 2012. Programmet är ett strategiskt dokument för kollektivtrafikens utveckling i länet.

I enlighet med kollektivtrafiklagen ska upphandling av regional kollektivtrafik föregås av ett beslut om allmän trafikplikt. Beslut om allmän trafikplikt kan endast omfatta regional kollektivtrafik, det vill säga sådan trafik som huvudsakligen är ägnad att tillgodose resenärers behov av arbetspendling eller annat vardagsresande och som sett till sitt nyttjande faktiskt tillgodoser ett sådant behov. I Stockholms län fattas beslut om allmän trafikplikt av trafiknämnden inom Stockholms läns landsting.

Trafikförsörjningsprogrammets vision är att en attraktiv kollektivtrafik i ett hållbart transportsystem ska bidra till att Stockholm är Europas mest attraktiva storstadsregion. För att arbeta mot visionen innehåller programmet målen *attraktiva resor, tillgänglig och sammanhållen region samt effektiva resor med låg miljö- och hälsopåverkan*. Målen är nedbrutna och tilldelade måltal för uppföljning samt åtgärder för genomförande.

Kollektivtrafiken ska i enlighet med Stockholms läns trafikförsörjningsprogram vara sammanhållen, robust, tillgänglig och överblickbar för alla samt erbjuda hållbara resor. Detta utgör grunden för beslut om allmän trafikplikt.

Överväganden

I kollektivtrafiksystemet är busstrafiken i områdena Järfälla och Upplands-Bro betydande eftersom den länkar samman områdena med pendeltågstrafiken och därigenom med centrala delar av regionen. I trafiken ingår landsbygdstrafik, lokala trafik samt viss trafik till centrala delar av regionen och andra

Strategisk utveckling
Planering

TJÄNSTEUTLÅTANDE
2014-03-28

Diarienummer
SL-2014-0212

Infosäk. klass
K1 (Öppen)

målpunkter i anslutande kommuner. Bussresor i områdena utgör ofta den första eller sista länken i en resekedja och trafiken tillgängliggör arbetsplatser, offentlig och kommersiell service samt andra målpunkter.

Nulägesbeskrivningen (se bilaga) av busstrafiken i områdena indikerar att trafiken fyller en viktig funktion för dagligt resande. Andelen resenärer som reser med periodkort är hög. Utifrån detta är det viktigt att kollektivtrafiken präglas av långsiktighet, stabilitet och att den är integrerad med övrig upphandlad kollektivtrafik inom länet.

Busstrafiken i avtalsområde Järfälla och Upplands-Bro ska upphandlas eftersom gällande avtal löper ut i augusti 2016. I enlighet med kollektivtrafiklagen ska upphandling av regional kollektivtrafik föregås av ett beslut om allmän trafikplikt.

Den 25 januari 2014 annonserades busstrafik i avtalsområdet Järfälla och Upplands-Bro i EU:s officiella tidning i enlighet med kollektivtrafiklagen. Samråd inför upphandling (SIU) har genomförts under februari 2014 för att bland annat undersöka marknadens intresse för att bedriva kommersiell kollektivtrafik inom områdena.

Ur samrådet framgick att ett allmänt intresse för kommersiell kollektivtrafik finns. Ett särskilt intresse för områdena Järfälla och Upplands-Bro framkom inte under samrådet, varken för hela eller delar av den aktuella busstrafiken.

Kommersiella aktörer bedöms utifrån SIU och trafikförsörjningsprogrammets mål samt dagens trafik inte kunna erbjuda länets kollektivtrafikresenärer en trafik motsvarande upphandlad, utifrån rådande förhållanden. Vidare tillåter kollektivtrafiklagen att kommersiell trafik anmäls- och avanmäls med tre veckors varsel vilket inte fullt ut säkrar den långsiktighet och stabilitet som är nödvändig för kollektivtrafiken i områdena.

Mot ovanstående bakgrund föreslås att trafiknämnden fastställer allmän trafikplikt för busstrafik inom områdena Järfälla och Upplands-Bro under perioden den 1 augusti 2016 – den 31 juli 2026. Genom trafikplikten åtar sig landstinget att tillhandahålla länets invånare och besökare en sammanhållen, attraktiv och kostnadseffektiv kollektiv busstrafik i områdena Järfälla och Upplands-Bro. Området för den allmänna trafikplikten definieras i text och karta enligt bilaga 1.

Strategisk utveckling
Planering

TJÄNSTEUTLÅTANDE
2014-03-28

Diarienummer
SL-2014-0212

Infosäk. klass
K1 (Öppen)

Den allmänna trafikplikten begränsas inte av nuvarande trafikeringssupplägg vad gäller målpunkter utanför det faktiska området. Nulägesbeskrivningen av kollektivtrafiken i området, i text och karta, begränsar inte heller den framtida trafikeringen. Tidsperioden för den allmänna trafikplikten föreslås vara tio år, detta för att skapa möjlighet för en kostnadseffektiv upphandlad trafik.

Den upphandlade trafiken inom områdena blir genom beslutet om allmän trafikplikt fortsatt integrerad med länets övriga regionala kollektivtrafik och taxesystem, vilket fortsatt möjliggör sammanhängande resor såväl i länet som i vissa angränsande områden utanför länet.

Beslutet om allmän trafikplikt innebär att intentioner och mål i trafikförsörjningsprogrammet verkställs genom att trafiken kan upphandlas. Kommande upphandling av trafiken i områdena kommer att specificera hur intentionerna i trafikförsörjningsprogrammet praktiskt ska genomföras.

Ekonomiska konsekvenser av beslutet

Beslutet om allmän trafikplikt innebär i sig inga ekonomiska konsekvenser. Upphandlingens ekonomiska konsekvenser kommer att belysas i samband med kommande förslag till anskaffningsbeslut.

Sociala konsekvenser

Ett trafikpliktsbeslut medför, i och med trafikförsörjningsprogrammets mål *tillgänglig och sammanhållen region*, att en styrning av upphandlad busstrafik möjliggörs. Detta medför att det i upphandlingen av ny busstrafik kan fordras att trafikeringen i områdena fortsatt kommer att utföras med låggolvbussar och således vara fullt tillgänglig.

Trafikförsörjningsprogrammets mål *attraktiva resor* innefattar att kollektivtrafiken ska bli mer konkurrenskraftig och öka sin marknadsandel, och föreliggande beslut är en viktig del i landstingets ambition. Ett trafikpliktsbeslut medför, genom upphandling, en stabil trafikering över tid som genom taxesystemet är integrerad med övriga kollektivtrafiken. Under framtagande av det regionala trafikförsörjningsprogrammet genomfördes omfattande samråd med bland annat allmänhet, kommuner och olika intresseorganisationer.

Strategisk utveckling
Planering

TJÄNSTEUTLÅTANDE
2014-03-28

Diarienummer
SL-2014-0212

Infosäk. klass
K1 (Öppen)

Konsekvenser för miljön

Programmets mål *effektiva resor med låg miljö- och hälsopåverkan* innefattar reduktioner av utsläpp och energianvändning samt ökad andel förnybart bränsle i fordonsflottan. Genom ett trafikpliktsbeslut kan det i upphandlingen av busstrafiken ställas krav i enlighet med landstingets miljöambitioner.

Anders Lindström
Förvaltningschef

Jens Plambeck
Chef Strategisk Utveckling

Bilaga

Dagens kollektivtrafik i Järfälla och Upplands-Bro, bilaga 1

Strategisk Utveckling

BILAGA
2014-03-02

Diarienummer
SL-2014-0212

Infosäk. klass
K1 (Öppen)

Handläggare
Jens Plambeck
08-6861651
Jens.plambeck@sll.se

Dagens kollektivtrafik i Järfälla och Upplands-Bro

SL-trafik

Gällande avtal för busstrafik i Järfälla och Upplands-Bro omfattar primärt linjenätet inom kommunernas geografiska yta samt en rad linjer till vissa närliggande områden samt mål i centrala Stockholm. Övergripande omfattning av dagens trafik beskrivs nedan i text och karta.

Både Järfälla och Upplands-Bro är utpräglade utpendlingskommuner och har också en kollektivtrafik som stöttar detta. Kollektivtrafikupplägget utgörs i stora drag av busstrafik med olika uppgifter samt Pendeltågslinje 38 Bålsta – Nynäshamn.

Merparten av avtalsområdets busslinjer sammanbinder bostadsområden, både i de mer täta delarna av bebyggelsen och i landsbygdsområden med de fem pendeltågstationer som finns inom avtalsområdet, Bro, Kungsängen, Kallhäll, Jakobsberg och Barkarby.

Vidare försörjs Jakobsberg i Järfälla med direktlinjer till Karolinska institutet respektive till centrala Stockholms. Utöver detta finns linjer med lokala uppgifter samt vissa linjer som sträcker sig in i angränsande kommuner.

Vid pendeltågsstationerna i Järfälla och Upplands-Bro uppgår antalet påstigande resenärer per vinterdygn 2012 till totalt 25 000. Uppdelat per stationer fördelar sig resenärerna enligt följande: Bro 2 100, Kungsängen 4 500, Kallhäll 4 400, Jakobsberg 10 100 och Barkarby 3 900.

Stockholms läns landsting
Trafikförvaltningen
105 73 Stockholm

Leveransadress:
Lindhagensgatan 100
Godsmottagningen
112 51 Stockholm

Telefon: 08-686 16 00
Fax: 08-686 16 06
E-post: registrator.tf@sll.se

Säte: Stockholm
Org.nr: 232100-0016
www.sll.se

Strategisk Utveckling
Klicka här för att ange text.

BILAGA
2014-03-02

Diarienummer
SL-2014-0212

Infosäk. klass
K1 (Öppen)

Strategisk Utveckling
 Klicka här för att ange text.

BILAGA
 2014-03-02

Diarienummer
 SL-2014-0212

Infosäk. klass
 K1 (Öppen)

Statistik för dagens SL-trafik inom avtalsområdet

	Järfälla och Upplands-Bro
Antal bussar	88
Antal linjer	21
Linjenätslängd (km)	366
Antal hållplatser	301
Personkilometer per dygn	192 300
Medelreslängd dygn (km)	4,5
Andel låginstege	100 %
Andel miljöbuss	0 %
Påstigande vintervardag	43 000
Förändring påstigande 2007-2013	+11 %
Antal avgångar per år	488 725
Marknadsandel ¹	Järfälla 22 % och Upplands-Bro 27 %
Kundnöjdhet buss (medel för bussavtal)	65 % (73 %)
Andel periodbiljett	80% ²
Befolkning (prognos)	Järfälla 68 200 (+18% till 2020) och Upplands-Bro 24 400 (+12 % till 2020)
Arbetsplatser	Järfälla ca 23 500 och Upplands-Bro ca 14 500

¹ Marknadsandel definieras som kollektivtrafikens andel av det totala motoriserade resandet.

² Samtliga kategorier av periodbiljetter.

Strategisk Utveckling
Klicka här för att ange text.

BILAGA
2014-03-02

Diarienummer
SL-2014-0212

Infosäk. klass
K1 (Öppen)

Kommersiell busstrafik i Järfälla och Upplands-Bro

I dagsläget finns linjelagd kommersiell regional kollektivtrafik med stopp inom avtalsområdet som utgörs av Eckerölinjens anslutningstrafik till färjeläget i Grisslehamn. Busslinjen angör Jakobsbergs och Kallhälls pendeltågsstationer.